

Az észrevételekben szereplő tevékenységek és események kronológiája:

1./ **1982-től** mészkőbányászat folyik a „Piliscsaba I. – mészkő” védnevű bányatelken.

A „Piliscsaba I. – mészkő” védnevű bányatelek a Dorogi Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség által kiadott 283/1982. sz. alaphatározattal lett alapítva.

2./ **2003-ban** kezdődött a Somlyó völgy lakópark tervezése, építése.

Az beruházók megállapodást kötöttek a bányavállalkozóval. A telkek, lakóingatlanok értékesítése és építése a bánya által okozott környezeti hatások ismeretében, azok elfogadásával történt. (Mellékletben megküldjük az eredeti megállapodást.)

3./ Magyarországon a NATURA 2000 területeket **2010-ben** az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010 (V. 11.) KvVM rendelet alapján jelölték ki.

A fentieket azért tartjuk fontosnak rögzíteni, hogy a bánya nem terjeszkedett a falu (vagy a NATURA oltalom alá eső területek) felé, hanem a falu települt egyre közelebb (külterületi ingatlanait belterületivé emelve és lakóingatlanokat építve) a bányatelekhatár közelébe, a 300 m-es robbantási repesztávolságon belülre.

Az észrevételek két témakört érintenek: a tevékenység porszenyező hatása és a robbantások rezgésterhelése. Az alábbiakban választ adunk a felmerült kérdésekre:

I. A bányászati tevékenység legmeghatározóbb légszenyező hatása: a **porszenyezés**.

A porszenyezés származhat a robbantási tevékenységből, az anyagmozgatási-rakodási tevékenységből, a termék osztályozásból és feldolgozásból, valamint a szállítási (közlekedési) tevékenységből.

1./ A robbantási tevékenység gyakorisága 1-2 db/hó. A robbantás a jövesztést segítő tevékenység, ezért a bányaudvarral érintkező bányafalon történik. A robbantásokat kizárólag szélcsendes napokon hajtják végre, ezzel is csökkentve a szállópor távolabbra terjedésének kockázatát. A robbantásokból származó kiporzás jellemzően nem jut túl a bányaterületen, a por a hátáron belül kiülepszik. (Ennek igazolására videófelvétel is rendelkezésre áll.)

2.-3./ Az anyagmozgatás-rakodás, valamint a termékosztályozás és feldolgozás kiporzással járó tevékenység. Ezen tevékenységekre a bánya mélypontján kialakított bányaudvaron kerül sor, így a kiporzás távolhatása itt sem lépi túl a bányaterület határvonalát. A gépek és berendezések környezetében bekövetkező porterhelés munkaegészségügyi tárgykörbe tartozik. A bányavállalkozó a munkavállalók számára védőeszközöket biztosít. **A bányavállalkozó a környezeti porterhelést az osztályozóberendezésnél alkalmazott vízpermetezéssel csökkenti, melynek automatizálása folyamatban van.**

4./ A bányaudvari belső közlekedési utak, melyek egy-egy gépjármű esetén néhány tíz méteres haladást jelentenek, ideiglenességük okán nem burkolhatók. Ezeken a szakaszokon – nemcsak a porfelverődés csökkentése, de a munkabiztonság okán is – a járművek ténylegesen az 5 km/h sebesség betartásával közlekednek. A bányaterületről kivezető utak szilárd burkolattal ellátottak, az 5 km/h sebességkorlátozás ott már nem indokolt, de a gépjárművek haladása a közút eléréséig lassú tempóban történik. Ezeken a szakaszokon az árokzónából az útra kerülő

por felverődése elkerülhetetlen, viszont mértékét a bányavállalkozó jelentősen csökkenti az utak rendszeres locsolásával.

Ennek ellenére a környékre jellemző ÉNy-DK-i irányú uralkodó szélirány okán, a bányaterület DK-i részén a termékszállításból (közlekedésből) adódóan, – különösen persze szeles időjárás esetén, – a bányaterületen túl jutó környezeti porterhelés valósulhat meg. A bányatelek közelében lévő, a beadványokban említett "tarvágás" nem érinti a bányatelket azt az önkormányzat saját hatáskörben végezte a lakóparki közlekedési utak kialakításához.

A bányavállalkozó kész a bánya DK-i sarkánál kialakult szélcsatornában a környezeti porterhelés csökkentése okán - szakértő bevonásával elkészített növénytelepítési terv alapján - véderdősáv telepítésére, a hatósággal egyeztetett módon és mértékben.

A hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően a bánya működését a környezetvédelmi működési engedély időtartamára (jelen esetben 10 év) vonatkozóan Teljeskörű Környezeti Felülvizsgálattal kellett értékelni és dokumentálni. A Piliscsaba I. mészköbánya esetében a bányavállalkozótól független szakértői vállalkozás végezte a vizsgálatot, melynek tagjai az országos szakértői névjegyzékben szereplő, jogosultsággal rendelkező szakértők voltak. A mérések akkreditált és hitelesített műszerekkel történtek. A Piliscsaba I. mészköbánya környezetvédelmi felülvizsgálata során méréssel lett igazolva a légszennyező anyagok terjedésére. A mérés az üzemszerű állapotot mutatta be (gépek, berendezések működése és ki-be közlekedés mellett) és határérték feletti légszennyezést semmilyen komponens esetében sem állapított meg. Tehát a bányavállalkozó nem vitatja, hogy tevékenysége környezeti porterheléssel jár, de annak mértéke – többek között a megelőző intézkedések (pl.: locsolás) miatt is – határérték alatt tartható.

A növényeken kiüledő por esztétikai szempontból kedvezőtlen, de a növényekre való élettani hatása nincs. A levelek „lélegző szervei” a sztómák, vagy közismertebb néven gázcserenyílások a levelek alsó oldalán (fonákján) találhatók. A por a levelek felületéről a gravitáció útján, vagy a csapadék általi lemosódással távozik. A mészköpor a talaj esetében segít a savas talajok semlegesítésében és a talaj szerkezetének javításában, a kiporzás jelen volumenében talajjavító.

Általánosságban elmondható, hogy a 10 mikrométernél kisebb részecskék (PM₁₀) belélegzése egészségügyi problémákat okozhat a légzőrendszerben. A Piliscsaba I. mészköbánya esetében a PM₁₀ komponensre végzett mérések nem mutattak határérték feletti mértéket. A mészköpor korábban bevizsgálásra került és SiO₂ tartalma nem éri el az 1%-ot, karcinogén hatása nincs.

A hazai bányászati gyakorlatban a környezetvédelmi felülvizsgálatok esetében a PM_{2,5} mérés nem elvárt, számítása elfogadott. A bányavállalkozó szakértői vállalkozást bízott meg azzal, hogy a környezeti felülvizsgálat során minden olyan mérést (vagy számítást) tegyen meg, ami jogszabályban, vagy a hatóság által elő van írva. Ha ez mégsem így történt, akkor azt a bányavállalkozó pótolgatni fogja.

A bányavállalkozó egyetért azzal, hogy a „zöldszervezetek” által feltételezett (vélelmezett) mérték helyett, a mérésekkel alátámasztott adatok szolgáljanak a felek közti kommunikáció alapadataként. Ezért a „zöldszervezeteknek” a saját költségeikre (de a bányavállalkozóhoz hasonlóan, független, akkreditált szervezet által) végeztetett mérésre való törekvését egyetértésével támogatja.

A településen túlnyomó részt murvás makadám utak találhatóak, melyet az Önkormányzat éppen a Piliscsaba I. mészköbányából vásárolt mészko zúzalékkal épített, illetve folyamatosan

tart karban. Az ott közlekedő gépjárművek által felvert por a lakóingatlanoknál érzékelhető porterhelést okoz. Így a településen belül végezendő pormérések nem a bánya tevékenységéből eredő hatást, hanem a helyi utakon történő kiporzást regisztrálnák. A mért értékben nehéz lehetne szakszerűen elkülöníteni a szállópor eredeti felferődési helyét.

II. A bányászati tevékenység legmeghatározóbb zaj- és rezgésterhelést okozó hatása: a **kőzetrobbantás**.

A robbantási tevékenység gyakorisága 1-2 db/hó. A robbantások minden esetben engedély alapján és ellenőrzött módon, szakcéggel történő kivitelezésben történnek. A robbantás a jövesztést segítő tevékenység, ezért a bányaudvarral érintkező bányafalon történik. A robbantásokat kizárólag szélcsendes napokon hajtjuk végre, ami a zajterhelés szempontjából is kedvezőbb.

A robbantások minden esetben rezgésterhelés mérésével egyidejűleg történtek, a hatóság, illetve az Önkormányzattal (lakossággal) egyeztetett meghatározott helyszíneken. Az épített környezetben bekövetkező állagromlások okát a vélelmezéssel szemben szakértői vizsgálattal lehet egyértelműsíteni.

A MÁRKAKŐ Kft. a legjobb tudása és technikai felszereltsége mellett végzi tevékenységét. A kezdetektől fogva folyamatos kapcsolattartásban van az Önkormányzattal, előtérbe helyezve és lehetőség szerint teljesítve az időközben „egyre közelebb települő” falu lakóinak kéréseit.

A bányavállalkozó álláspontja szerint mind a mérési eredmények, mind a szubjektív megítélés alapján a Piliscsaba I. mészkőbánya működése nem okoz olyan terhelést a falu lakosai számára, mint amik, az „észrevételekben” megfogalmazódtak.

A bányaiüzem veszélyes munkahely, ezért illetéktelenek belépését a bányavállalkozónak nincs módjában engedélyezni. A "zöld szervezetek" által nem ismert, de vélelmezett üzemi állapot átláthatósága miatt, a lakosságot képviselő "zöld szervezetek" részére a bányavállalkozó üzemszüneti napon, az Önkormányzattal is egyeztetett időpontban (egy ún. nyílt nap keretében) lehetőséget fog biztosítani a bejárásra.

A hatóság felé történt lakossági észrevételekben nagyon sok problémát a bánya működésével kapcsolatban vetítenek, pedig az település, illetve önkormányzat problémája.

A bányavállalkozó eddig is és a felülvizsgálat során is teljesítette azokat a mérési kötelezettségeit, amit vagy jogszabály, vagy hatóság írt elő a számára. A továbbiakban is ellenőrzötten – a környezeti hatások tekintetében mérésekkel igazoltan – kíván működni.

Jó szerencsét!

.....
Bogárné Szép Gabriella
Ügyvezető igazgató
Márkakő Kft.

Pilisjászfalu, 2025.08.14.